

Història Contemporània de Catalunya i Espanya

Codi: 103107

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Aram Monfort Coll

Correu electrònic: aram.monfort@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Martí Marin Corbera

Aram Monfort Coll

Prerequisits

Cap.

Objectius

L'assignatura es proposa donar als futurs graduats i les futures graduades en Periodisme una formació bàsica de nivell universitari sobre els fonaments i l'evolució de la Catalunya del segle XX dins del marc espanyol (especialment, des de la proclamació de la Segona República endavant). Es tracta, doncs, que els i les estudiants coneguin les dinàmiques polítiques, socials, econòmiques i culturals que, arrencant de principis del segle XX, arriben al segle XXI, i sense les quals difícilment podrien interpretar ni explicar les realitats del present.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.
- Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
2. Establir relacions entre el coneixement comunicatiu i l'anàlisi històrica.
3. Explicar l'estat del món i la seva evolució històrica des d'una perspectiva adequada als diferents periodismes especialitzats vinculats.
4. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
5. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
6. Llegir, analitzar, interpretar i discutir textos de contingut històric i exposar per escrit i en públic la síntesi de les seves anàlisis.
7. Memoritzar els coneixements històrics que permetin contextualitzar la dimensió històrica de la comunicació i el periodisme.
8. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
9. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
10. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
11. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
12. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
13. Relacionar els debats d'actualitat amb el coneixement històric.
14. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
15. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

Introducció. Catalunya dins l'Espanya contemporània.

1. La Segona República i la primera autonomia moderna (1931-1939).
 2. La instauració del franquisme: una llarga postguerra (1939-1960).
 3. *Desarrollismo*, mobilització social i crisi de la dictadura (1960-1977).
 4. La configuració de la democràcia parlamentària i el creixement econòmic (1977-1993).
- Epíleg. De la modernització a la crisi econòmica i del model d'Estat (1993 als nostres dies).

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual, on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

Metodologia

La metodologia docent es basa en les explicacions teòriques de les classes, a les quals s'afegeix el treball de l'alumnat a partir de lectures, exercicis pautats i de l'estudi personal. Tot això és supervisat en les corresponents tutories.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	37	1,48	2
Seminaris i pràctiques	15	0,6	6, 13
Tipus: Supervisades			
Exercicis pautats d'aprenentatge	9,5	0,38	
Tutories	6	0,24	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	45	1,8	7
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris. Recerca bibliogràfica.	30	1,2	6, 7, 13

Avaluació

L'avaluació final serà fruit de tres activitats avaluadores, de les quals dues seran proves escrites i quedaran distribuïdes al llarg de les 15 setmanes de docència. La segona prova escrita serà un examen final, que representarà el 50% de la nota de l'assignatura.

Per superar l'assignatura, caldrà arribar a l'aprobat (5) fent la ponderació entre les notes de les tres activitats d'avaluació, segons el percentatge de cadascuna. Si aquesta nota està entre el 3,5 i el 4,9, es podrà fer un examen de recuperació per superar l'assignatura.

Recuperació

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. L'examen de recuperació no és per pujar nota, només serveix perquè aquell alumnat que ho necessiti pugui arribar a l'aprobat amb una nota final de 5.

Nota final

Serà el resultat de la ponderació entre les notes de les tres activitats d'avaluació, segons el percentatge de cadascuna. La recuperació serà un examen final sobre tot el temari impartit durant el curs.

Enquestes d'avaluació

En una de les sessions de l'assignatura es destinaran uns 15 minuts per a que els estudiants puguin respondre les enquestes d'avaluació de l'actuació docent i d'avaluació de l'assignatura o mòdul.

Segona matrícula

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un examen final. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Plagi

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat...) es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	50 %	4	0,16	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15
Treballs, exercicis o exàmens parcials	50 %	3,5	0,14	3, 6, 13

Bibliografia

BALCELLS, Albert; PÉREZ, Arturo; SABATÉ, Flocel; SIMON, Antoni: *Història de Catalunya*. Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

CASANOVA, Julián: *República y Guerra Civil*. Barcelona, Crítica / Marcial Pons, 2007.

DOWLING, Andrew: *La reconstrucció nacional de Catalunya. 1939-2012*. Barcelona, Pasado & Presente, 2012.

FONTANA, Josep: *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*. Barcelona, Edicions 62, 1998.

HURTADO, Víctor; MESTRE, Jesús; MISERACHS, Toni: *Atlas d'Història de Catalunya*. Barcelona, Edicions 62, 1995.

MARÍN, José María; MOLINERO, Carme; YSÀS, Pere: *Historia política de España. 1939-2000*. Madrid, Istmo, 2001.

MARÍN, Martí: *Història del franquisme a Catalunya*. Vic, Eumo, 2006.

MARÍN, Martí: *"¡Ha llegado España!". La política del franquisme a Catalunya (1938-1977)*. Vic, Eumo, 2019.

MOLINERO, Carme; RISQUES, Manel; VILANOVA, Francesc (coord.): *Sobre el franquisme i Catalunya*. El Papiol, Efadós, 2015.

MOLINERO, Carme; YSÀS, Pere: *El règim franquista. Feixisme, modernització i consens*. 2a ed. Vic, Eumo, 2003.

MOLINERO, Carme; YSÀS, Pere: *Catalunya durant el franquisme*. Barcelona, Empúries, 1999.

NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (coord.): *España en democracia, 1975-2011*. Barcelona, Crítica / Marcial Pons, 2017.

RIQUER, Borja de: *La dictadura de Franco*. Barcelona, Crítica / Marcial Pons, 2010.

RIQUER, Borja de; MALUQUER DE MOTES, Jordi: *La Catalunya autonòmica. 1975-2003*. 2 vol. Barcelona, Edicions 62, 2003.

RIQUER, Borja de; CULLA, Joan B.: *El franquisme i la transició democràtica (1939-1988)*. Barcelona, Edicions 62, 2000.

RISQUES, Manel (dir.), DUARTE, Àngel, RIQUEL, Borja de, ROIG ROSICH, Josep Maria: *Història de la Catalunya contemporània. De la guerra del Francès al nou Estatut*. Barcelona, Pòrtic, 2006.

SOBREQUÉS i CALLICÓ, Jaume (dir.): *Història contemporània de Catalunya*. Vol. I i II. Barcelona, Columna, 1997-1998.

TÉBAR, Javier; RISQUES, Manel; MARÍN, Martí; CASANELLAS, Pau: *Gobernadores. Barcelona en la España franquista (1939-1977)*. Granada, Comares, 2015.

TERMES, Josep: *De la Revolució de Setembre a la fi de la guerra civil (1868-1939)*. Barcelona, Edicions 62, 1999.

Programari

El seguiment de l'assignatura no requereix cap programa informàtic específic.